

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Національний аерокосмічний університет
«Харківський авіаційний інститут»

ЗАТВЕРДЖЕНО

вченою радою Національного
аерокосмічного університету
«Харківський авіаційний інститут»
«21» січня 2026 р., протокол № 06

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

Агентні автономні інтелектуальні системи і технології

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
галузі знань	F «Інформаційні технології»
спеціальність	F6 «Інформаційні системи і технології»
кваліфікація	Бакалавр з інформаційних систем і технологій

Освітня програма вводиться в дію
з «01» вересня 2026 р.В. о. ректора Національного
аерокосмічного університету
«Харківський авіаційний інститут»
Олексій ЛИТВИНОВ
наказ № 39 від «22» січня 2026 р.

Харків 2026

ПЕРЕДМОВА

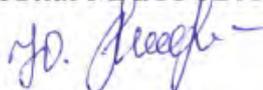
Освітньо-професійну програму «Агентні автономні інтелектуальні системи і технології» для підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності F6 «Інформаційні системи і технології» галузі знань F «Інформаційні технології» в Національному аерокосмічному університеті «Харківський авіаційний інститут» (далі – ХАІ) розроблено з урахуванням:

– Національної рамки кваліфікацій (Постанова Кабінету Міністрів України від 23 грудня 2011 р., № 1341 (зі змінами));

– стандарту вищої освіти зі спеціальності 126 «Інформаційні системи та технології» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (наказ МОН України від 12.12.2018 р. № 1380).

Підготовка за програмою відповідає вимогам до шостого рівня Національної та Європейської рамок кваліфікацій, а також шостому рівню Міжнародної стандартної класифікації освіти (МСКО). За міжнародною класифікацією Fields of education and training 2013 (ISCED-F 2013), набуті здобувачами освіти знання навички та компетентності можна класифікувати як такі, що відносяться до області 0613 – Software and applications development and analysis, також набуті знання, навички та компетентності дозволяють випускникам працювати в області 0612 – Database and network design and administration.

Розроблення освітньо-професійної програми «Агентні автономні інтелектуальні системи і технології» проведено групою забезпечення ОПП Національного аерокосмічного університету «Харківський авіаційний інститут» у складі:

1	Гарант освітньої програми	Олена ЯШИНА 	– канд. техн. наук, доцент, доцент кафедри комп'ютерних наук та інформаційних технологій
2	Члени групи:	Юлія ЛЕЦЕНКО 	– канд. техн. наук, доцент кафедри комп'ютерних наук та інформаційних технологій
3		Юлія МАЛІСЕВА 	– канд. техн. наук, доцент кафедри комп'ютерних наук та інформаційних технологій

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів на освітньо-професійну програму «Агентні автономні інтелектуальні системи і технології» одержано від:

1. Харківський національний університет радіоелектроніки
Підписав: д-р техн. наук, професор, професор кафедри інформаційних управляючих систем Євланов М. В.

2. ДП «Науково-дослідний технологічний інститут приладобудування»
Підписав: в. о. директора, д-р техн. наук, професор Замірець М.В.

3. ДП «Південний державний проектно-конструкторський та науково-дослідний інститут авіаційної промисловості»
Підписав: директор Артюх Р.В.

Ця освітньо-професійна програма не може бути повністю або частково відтворена, тиражована та розповсюджена без дозволу Національного аерокосмічного університету «Харківський авіаційний інститут»

ВСТУП

При розробленні освітньої програми було проаналізовано багаторічний досвід попередній досвід з підготовки Національним аерокосмічним університетом фахівців за програмою «Розподілені інформаційні системи» спеціальності 126 «Інформаційні системи та технології», галузі знань 12 «Інформаційні технології».

Враховано багаторічний досвід співпраці з провідними підприємствами IT-індустрії, науково-дослідних та проектних організацій, провідних підприємств аерокосмічної галузі. Забезпечено безперервні комунікації та зворотний зв'язок з представниками роботодавців, випускниками та іншими стейкхолдерами.

Сукупність опанованих за освітньою програмою результатів навчання орієнтовано на наступні професії згідно з Професійним стандартом - Фахівець з інформаційних систем <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/vyshcha/IT-prof-standarty/5-ps-spes-infosystems-13.12.2014.pdf>. Зазначені професії мають еквіваленти в ESCO (система європейської класифікації навичок, компетенцій і професій) (коди груп: 2511 - Systems analysts, 2512 - Software developers, 2514 - Applications programmers, 2521 - Database designers and administrators, 2522 - Systems administrators, 3512 - Information and communications technology user support technicians):

2131 Професіонали в галузі обчислювальних систем.

2131.2 Адміністратор бази даних.

(2521.1 - database administrator, URI - <http://data.europa.eu/esco/occupation/8c57af09-719c-42b3-be40-6ed4946236cc>).

2131.2 Адміністратор системи.

(2522.1 - ICT system administrator, URI - <http://data.europa.eu/esco/occupation/9e2e6e1e-363b-4e1b-a673-7bc0f7343300>).

2131.2 Аналітик комп'ютерних систем.

(2511.13 - ICT system analyst, URI - <http://data.europa.eu/esco/occupation/a6a0b60f-08da-4faa-bf54-942987efb471>).

2131.2 Аналітик комп'ютерного банку даних.

(2511.3 - data analyst, URI - <http://data.europa.eu/esco/occupation/d3edb8f8-3a06-47a0-8fb9-9b212c006aa2>).

2131.2 Інженер з комп'ютерних систем.

(2511.15 - ICT system developer, URI - <http://data.europa.eu/esco/occupation/a7c1d23d-aeca-4bee-9a08-5993ed98b135>).

2131.2 Інженер з автоматизованих систем керування виробництвом.

(2511.5 - embedded system designer, URI - <http://data.europa.eu/esco/occupation/10469d70-78a3-4650-9e29-d04de13c62c1>).

2131.2 Інженер з програмного забезпечення комп'ютерів.

(2512.2 - software analyst, URI - <http://data.europa.eu/esco/occupation/04ba4d6c-957d-417f-bf63-5b9e015a9f86>).

2132 Професіонали в галузі програмування

2132.2 Інженер-програміст.

(2512.4 - software developer, URI - <http://data.europa.eu/esco/occupation/f2b15a0e-e65a-438a-affb-29b9d50b77d1>).

2132.2 Програміст (база даних).

(2521.3 - database developer, URI - <http://data.europa.eu/esco/occupation/b11e1742-5e28-4270-b081-b0193d85ee7d>).

2132.2 Програміст прикладний.

(2514.2 - ICT application developer, URI - <http://data.europa.eu/esco/occupation/bd272aee-adc9-4a06-a15c-a73b4b4a46a7>).

2132.2 Програміст системний.

(2511.15 - ICT system developer, URI - <http://data.europa.eu/esco/occupation/a7c1d23d-aeca-4bee-9a08-5993ed98b135>).

2139 Професіонали в інших галузях обчислень (комп'ютеризації).

2139.1 Молодший науковий співробітник (галузь обчислень - інформаційні технології)

(2511.12 - ICT research consultant, URI - <http://data.europa.eu/esco/occupation/6e92d4b5-3167-4166-802f-da7753951a31>).

2139.2 Інженер із застосування комп'ютерів

(3512.4 - ICT technician, URI - <http://data.europa.eu/esco/occupation/3e7bf729-4442-4b9f-ad5e-83111963795c>).

2149 Професіонали в інших галузях інженерної справи.

2149.2 Інженер з керування й обслуговування систем.

(3512.4 - ICT technician, URI - <http://data.europa.eu/esco/occupation/3e7bf729-4442-4b9f-ad5e-83111963795c>).

312 Технічні фахівці в галузі обчислювальної техніки.

3121 Технік із системного адміністрування.

(3512.4 - ICT technician, URI - <http://data.europa.eu/esco/occupation/3e7bf729-4442-4b9f-ad5e-83111963795c>).

3121 Технік-програміст.

(2514.2 - ICT application developer, URI - <http://data.europa.eu/esco/occupation/bd272aee-adc9-4a06-a15c-a73b4b4a46a7>).

3121 Фахівець з інформаційних технологій.

(2511.10 - ICT consultant, URI - <http://data.europa.eu/esco/occupation/b1c80369-067e-4041-84c8-dbe65640a5d8>).

3121 Фахівець з розробки та тестування програмного забезпечення.

(2519.7 - software tester, URI - <http://data.europa.eu/esco/occupation/106f79e4-6264-45f1-9e7a-297435cd684b>).

3121 Фахівець з розроблення комп'ютерних програм.

(2512.4 - software developer, URI - <http://data.europa.eu/esco/occupation/f2b15a0e-e65a-438a-affb-29b9d50b77d1>).

Також опановані за програмою результати навчання орієнтовані на подальше навчання на другому (магістерському) рівні вищої освіти на освітніх програмах.

При розробленні освітньої програми, до уваги прийнято вимоги наявних кваліфікаційних характеристик та професійних стандартів для зазначених професій.

Також розглянуто та опрацьовано вимоги до еквівалентних професій описаних в ESCO. Проаналізовано переліки обов'язкових та допоміжних навичок та компетентностей, а також переліки основних/обов'язкових знань та допоміжних знань. Зазначений підхід дозволяє гармонізувати освітню програму з вимогами європейського ринку праці та європейського простору вищої освіти.

Освітню програму розроблено відповідно до існуючої в Україні нормативно-правової бази та наявних стандартів, які регулюють питання запровадження та подальшого провадження освітньої діяльності.

Відповідно до ст. 1 «Основні терміни та їх визначення» Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-VII (зі змінами) освітня програма – система освітніх компонентів на відповідному рівні вищої освіти в межах спеціальності, що визначає вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою, перелік навчальних дисциплін і логічну послідовність їх вивчення, кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми, а також очікувані результати навчання (компетентності), якими повинен оволодіти здобувач відповідного ступеня вищої освіти.

Освітня програма використовується під час:

- акредитації освітньої програми, інспектування освітньої діяльності за спеціальністю та спеціалізацією;
- розроблення навчального плану, програм навчальних дисциплін і практик;
- розроблення засобів діагностики якості вищої освіти;

- визначення змісту навчання в системі перепідготовки та підвищення кваліфікації;
- професійної орієнтації здобувачів фаху.

Освітньо-професійна програма враховує вимоги Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-VII (зі змінами), Постанову Кабінету Міністрів України «Про затвердження національної рамки кваліфікацій» від 23.11.2011 р. № 1341 (зі змінами), Стандарту вищої освіти за спеціальністю 126 «Інформаційні системи та технології» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (наказ МОН України №1380 від 12.12.2018 р.) і встановлює:

- загальні компетентності;
- фахові компетентності;
- програмні результати навчання;
- перелік та обсяг навчальних дисциплін для опанування компетентностей освітньо-професійної програми;

– вимоги до структури навчальних дисциплін.

Освітньо-професійна програма використовується для:

- складання навчальних планів та робочих навчальних планів;
- формування індивідуальних планів здобувачів;
- формування силабусів (робочих програм) навчальних дисциплін, практик;
- визначення інформаційної бази для формування засобів діагностики;
- акредитації освітньо-професійної програми;
- внутрішнього і зовнішнього контролю якості підготовки фахівців;
- атестації бакалаврів за освітньо-професійною програмою «Розподілені інформаційні системи» зі спеціальності F6 «Інформаційні системи і технології».

Користувачі освітньо-професійної програми:

- здобувачі вищої освіти, які навчаються в Національному аерокосмічному університеті «Харківський авіаційний інститут»;
- науково-педагогічні працівники, які здійснюють підготовку здобувачів за освітньо-професійною програмою «Агентні автономні інтелектуальні системи і технології» зі спеціальності F6 «Інформаційні системи і технології»;
- екзаменаційна комісія спеціальності F6 «Інформаційні системи і технології»;
- приймальна комісія Національного аерокосмічного університету «Харківський авіаційний інститут».

Кафедри ХАІ, які залучені для підготовки фахівців ступеня бакалавра за освітньо-професійною програмою «Агентні автономні інтелектуальні системи і технології» зі спеціальності F6 «Інформаційні системи і технології» керуються цією програмою для складання НМКД, навчальних планів, тощо.

1 НОРМАТИВНІ ПОСИЛАННЯ

Освітньо-професійна програма «Агентні автономні інтелектуальні системи і технології» розроблена на основі таких нормативних документів і рекомендацій:

1.1. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII [Режим доступу]: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>

1.2. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження національної рамки кваліфікацій» від 23.11.2011 р. № 1341(зі змінами) [Режим доступу]: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>;

1.3. Стандарт вищої освіти за спеціальністю 126 «Інформаційні системи та технології» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (наказ МОН №1380 від 12.12.2018р.)

1.4. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» від 29.04.15 року № 266 (зі змінами) [Режим доступу]: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п>;

1.5. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність» від 12.08.2015 р. № 579;

1.6. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти, затвердженні наказом Міністерства освіти і науки України від 27.03.2025 р. №515 (розроблених членами сектору вищої освіти Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України та Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти): <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/vishcha-osvita/2025/03/27/nakaz-mon-512-vid-27-03-2025.pdf>;

1.7. Положення «Про організацію освітнього процесу» Національного аерокосмічного університету «Харківський авіаційний інститут»;

1.8. A Turning Guide to Formulating Degree Programme Profiles Including Programme Competences and Programme Learning Outcomes. – Bilbao, Groningen and The Hague, 2010;

1.9. A TUNING-AHELO conceptual framework of expected\desired learning outcomes in engineering. OECD Education Working Papers, №60, OECD Publishing 2011. <http://dx.doi.org/10.1787/5kghtchn8mbn-en>;

1.10. Розроблення освітніх програм. Методичні рекомендації / Авт.: В.М. Захарченко, В.І. Луговий, Ю.М. Рашкевич, Ж.В. Таланова / За ред. В.Г. Кременя. – К.: ДП «НВЦ «Пріоритети», 2014. – 120 с.;

1.11. Наказ МОН України «Про особливості запровадження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 року № 266» від 06.11.2015 р. № 1151;

1.12. Класифікація видів економічної діяльності : ДК 009:2010. – Чинний від 01.01.2012. (Національний класифікатор України) [Режим доступу]: <http://www.ukrstat.gov.ua>;

1.13. Класифікатор професій : ДК 003:2010. –Чинний від 01.11.2010 –(Національний класифікатор України) [Режим доступу]: <http://www.dk003.com/>

1.14. ESCO (European Skills, Competences, Qualifications and Occupations) — європейська багатомовна класифікація навичок, компетенцій і професій. Проект Європейської Комісії // Генеральний директорат із питань зайнятості, соціальних питань та інклюзії (DG EMPL).

1.15. Національний освітній глосарій: вища освіта / 2-е вид., перероб. і доп. / Авт.-уклад.: В.М. Захарченко, С.А. Калашнікова, В.І. Луговий, А.В. Ставицький, Ю.М. Рашкевич, Ж.В. Таланова / За ред. В.Г. Кременя. – К.: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди»,

Інші джерела

- Методичні рекомендації щодо розроблення стандарту вищої освіти, затверджені Наказом Міністерства освіти і науки України № 1648 від 21.12.2107 р. [Режим доступу: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/rekomendatsii-1648.pdf>];
- Розроблення освітніх програм. Методичні рекомендації [Режим доступу: http://ihed.org.ua/images/doc/04_2016_rozroblennya_osv_program_2014_tempus-office.pdf];
- Національний освітній глосарій: вища освіта [Режим доступу: https://ihed.org.ua/images/biblioteka/glossariy_Visha_osvita_2014_tempus-office.pdf];
- Розвиток системи забезпечення якості вищої освіти в Україні: інформаційно-аналітичний огляд [Режим доступу: <https://erasmusplus.org.ua/.../informatsiia/.../3-materialy-natsionalnoi-komandy-ekspertiv>];
- Європейська кредитна трансферна накопичувальна система: Довідник користувача [Режим доступу: http://www.kname.edu.ua/images/Files/ECTS/2016_ECTS_Users_Guide-2015_Ukrainian_translation.pdf];
- Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти. –К. : Ленвіт, 2006. –35 с.;
- MSIS2006.
Model Curriculum and Guidelines for Graduate Degree Programs in Information Systems / John T. Gorgone, Paul Gray, Edward A. Stohr, Joseph S. Valacich, Rolf T. Wigand // Communications of AIS, Volume 17, Article 1 [Режим доступу: http://www.acm.org/education/curric_vols/MSIS%202006.pdf];
- CWA 14925:2004 Generic ICT Skills Profiles for the ICT supply industry –a review by CEN/ISSS ICT-Skills Workshop of the Career Spacework;
- CWA 15005:2004 ICT Curriculum Development Guidelines for the ICT supply industry –a review by CEN/ISSS ICT skills Workshop of the Career Spacework;
- CWA 15893-1:2008 European e-Competence Framework –Part 1: The Framework (replaced by CWA 16234:2010 Part 1); Part 2: User Guidelines (replaced by CWA 16234:2010 Part 2);
- CWA 16234-1:2010 European e-Competence Framework 2.0-Part 1: A Common European Framework for ICT Professionals in All Industry Sectors; Part 2: User guidelines for the application of the European e-Competence Framework 2.0;
- CWA 16213 :2010 End User e-Skills Framework Requirements;
- CWA 16458:2012 European ICT Professional Profiles;
- CWA 16624-1:2013 e-Competence Framework for ICT Users-Part 1: Framework Content; Part 2: User Guidelines; Part 3: Development Guidelines;
- CWA 16052-2:2013 ICT Certification in Action (revised CWA 16052 :2009);
- The UK Quality Code for Higher Education, Subject Benchmark Statements [Режим доступу: <http://dera.ioe.ac.uk/23774/>];
- Information Technology Curricula 2017. Curriculum Guidelines for Baccalaureate Degree Programs in Information Technology [Режим доступу: <https://www.acm.org/binaries/content/assets/education/curricula-recommendations/it2017.pdf>];
- Information Systems 2010. Curriculum Guidelines for Undergraduate Degree Programs in Information Systems [Режим доступу: <https://www.acm.org/binaries/content/assets/education/curricula-recommendations/is-2010-acm-final.pdf>];
- TUNING(для ознайомлення зі спеціальними (фаховими) компетентностями та прикладами стандартів. [Режим доступу: <http://www.unideusto.org/tuningeu>].

2 ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ «АГЕНТНІ АВТОНОМНІ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНІ СИСТЕМИ І ТЕХНОЛОГІЇ» ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ F6 «ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ І ТЕХНОЛОГІЇ»

1 – Загальна інформація	
Повна назва ЗВО та структурного підрозділу	Національний аерокосмічний університет «Харківський авіаційний інститут» Кафедра комп'ютерних наук та інформаційних технологій National Aerospace University «Kharkiv Aviation Institute» Department of Computer Science and Information Technologies
Ступінь вищої освіти	Бакалавр Bachelor`s Degree
Галузь знань, спеціальність та назва кваліфікації	Галузь знань F «Інформаційні технології» Field of Study F «Information Technologies» Спеціальність F6 «Інформаційні системи і технології» Program Subject Area F6 «Information Systems and Technologies» Кваліфікація: бакалавр з інформаційних систем і технологій Qualification: Bachelor`s Degree in Information Systems and Technologies
Офіційна назва ОПП	Агентні автономні інтелектуальні системи і технології Agent-Based Autonomous and Intelligent Systems and Technologies
Тип диплому та обсяг ОПП	Диплом бакалавра, одиничний, термін навчання 3 роки 10 місяців: – на базі повної загальної середньої освіти – 240 кредитів ЄКТС; – на базі освітнього ступеня молодшого бакалавра (освітньо-кваліфікаційного рівня «Молодший спеціаліст») – 240 кредитів ЄКТС. ХАІ визнає та перезараховує не більше ніж 120 кредитів ЄКТС, отриманих в межах попередньої освітньої програми підготовки молодшого бакалавра (молодшого спеціаліста) і не більше 60 кредитів ЄКТС, отриманих за попередньою освітньою програмою фахової передвищої освіти.
Наявність акредитації	Започатковано провадження освітньої діяльності з 2026 р. Сертифікат про акредитацію: Серія УД № 21008323 виданий 25 січня 2019 р., протокол № 110 (наказ МОН України від 15.07.2014 р. № 2642л) Термін дії до 01.07.2026 р. Оновлення або модернізація освітньої програми здійснюється відповідно до розділу 5 Положення «Про розроблення та модернізацію освітніх програм в ХАІ».
Цикл/рівень	НРК України – 6 рівень, FQ-EHEA – перший цикл, EQF-LLL – 6 рівень
Передумови	Особа має право здобувати ступінь бакалавра за умови наявності повної загальної середньої освіти та/або на основі ступенів «молодший бакалавр», «фаховий молодший бакалавр» або освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст» в порядку, визначеному законодавством
Мова(и) викладання	Мовою викладання є державна мова. З метою створення умов для міжнародної академічної мобільності може бути прийнято рішення про викладання однієї чи декількох дисциплін англійською та/або іншими іноземними мовами.
Інтернет-адреса постійного розміщення опису ОПП	https://khai.edu/osvitni-programi-i-komponenti-dlya-bakalavriv-2025
2 – Мета освітньої програми	
Підготовка кваліфікованого, конкурентоспроможного, інтегрованого у європейський та світовий освітній простір фахівця ступеня бакалавр за спеціальністю F6 «Інформаційні системи і технології», здатного розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі інформаційних технологій у сферах авіації, космонавтики, а також у суміжних галузях промисловості та економіки.	

3 – Характеристика освітньо-професійної програми	
Предметна область	<p><i>Об'єкти вивчення:</i> теоретичні та методологічні основи й інструментальні засоби створення і використання інформаційних систем та технологій; критерії оцінювання і методи забезпечення якості, надійності, відмовостійкості, живучості інформаційних систем та технологій, а також моделі, методи та засоби оптимізації та прийняття рішень при створенні й використанні інформаційних систем та технологій.</p> <p><i>Цілі навчання:</i> формування та розвиток загальних і професійних компетентностей з інформаційних систем та технологій, що сприяють соціальній стійкості й мобільності випускника на ринку праці; отримання вищої освіти для розробки, впровадження й дослідження інформаційних систем та технологій.</p> <p><i>Теоретичний зміст предметної області:</i> поняття та принципи інформаційного менеджменту, системної інтеграції та адміністрування інформаційних систем, управління IT-проектами, архітектури IT-інфраструктури підприємств. Методи, методики, підходи та технології фундаментальних та прикладних наук, моделювання.</p> <p><i>Інструменти та обладнання:</i> комп'ютерна техніка, контрольно-вимірювальні прилади, програмно-технічні комплекси та засоби, мережне обладнання, спеціалізоване програмне забезпечення, сучасні мови програмування тощо</p>
Орієнтація ОП	Освітньо-професійна програма для підготовки бакалаврів
Основний фокус ОП	<p>Підготовка бакалавра для агентних автономних інтелектуальних технологій передбачає вивчення дисциплін загальної та професійної підготовки обов'язкового та вільного вибору для набуття компетентностей щодо математичних моделей, методів, алгоритмів, інформаційних технологій для створення інтелектуальних агентів, систем прийняття рішень і автономних комплексів керування об'єктами та процесами в аерокосмічній та у суміжних галузях промисловості та економіки, здатних до самостійної професійної діяльності.</p> <p>Ключові слова: інтелектуальні інформаційні технології, розподілені інформаційні системи, штучний інтелект, агентні технології, інтелектуальні автономні системи, мобільні робототехнічні комплекси, кіберфізичні системи, інтелектуальне управління складними об'єктами та процесами</p>
Особливості програми	Ексклюзивність програми ґрунтується на особливостях стійкого функціонування й розподіленого управління складними технічними, виробничими та інформаційними системами і процесами у реальному часі в аерокосмічній галузі та в різних галузях промисловості та економіки, які зв'язані з наукоємними технологіями, для яких необхідні новітні концепції мультиагентних, автономних і інтелектуальних систем, що дозволяє формувати фахівців, здатних створювати інтелектуальні цифрові рішення нового покоління – від автономних робототехнічних платформ і розумних виробничих систем до адаптивних хмарних сервісів та агентів штучного інтелекту
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	<p>Професійна діяльність як фахівця з розробки математичного, інформаційного та програмного забезпечення у галузі інформаційних технологій. Бакалавр може обіймати на підприємствах (виробничі, фінансові, організації, IT-підприємства) первинні посади фахівця:</p> <ul style="list-style-type: none"> - з інформаційних технологій; - з розробки та тестування програмного забезпечення; - з розроблення комп'ютерних програм; - з адміністрування баз даних. <p>Коди груп класифікатора професій ДК 003:2010 – 3115-технічні фахівці-механіки; 3118-креслярі. Еквіваленти в ESCO - коди груп: 2511 - Systems analysts, 2512 - Software developers, 2514 - Applications programmers,</p>

	2521 - Database designers and administrators, 2522 - Systems administrators, 3512 - Information and communications technology user support technicians. Детальний перелік посад згідно ДК 003:2010 та ESCO, з урахуванням вимог до яких проектувалася ОП, зазначено у вступі. Місця працевлаштування: навчальні заклади, науково-дослідні, проектно-конструкторські, виробничі, фінансові, державні та приватні підприємства та організації (фахівці ІТ-підрозділів або ІТ-підприємств).
Подальше навчання	Продовження навчання за програмою підготовки другого (магістерського) рівня вищої освіти. Набуття додаткових кваліфікацій в системі післядипломної освіти.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Студентське-центроване навчання, самонавчання, проблемно-орієнтоване навчання спрямоване на розвиток критичного і творчого мислення, навчання через лабораторну практику, дуальну, дистанційну освіту тощо. Лекції, мультимедійні лекції, лабораторні роботи, семінари, практичні заняття в малих групах, самостійна робота на основі підручників та конспектів, консультації із викладачами, підготовка кваліфікаційної роботи ступеня бакалавр.
Оцінювання	Письмові іспити, звіти з практик, презентації, поточний (модульний) контроль, дипломне проектування бакалавра та захист кваліфікаційної роботи ступеня бакалавр.
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в області інформаційних систем та технологій, або в процесі навчання, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, які потребують застосування теорій та методів інформаційних технологій.
Загальні компетентності (ЗК)	<p>K3 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. Еквівалент в ESCO - think abstractly URI: http://data.europa.eu/esco/skill/9a58cd26-58eb-4a1c-b1b6-64037fe9cfa1</p> <p>K3 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. Еквівалент в ESCO - applying general knowledge URI: http://data.europa.eu/esco/skill/44ff6716-7d71-4a16-821b-61d10e9e290d</p> <p>K3 3. Здатність до розуміння предметної області та професійної діяльності. Еквівалент в ESCO - designing ict systems or applications URI: http://data.europa.eu/esco/skill/b590d4e5-7c62-4b4a-abc2-c270b482e0ce</p> <p>K3 4. Здатність спілкуватися іноземною мовою. Еквівалент в ESCO - using foreign languages URI: http://data.europa.eu/esco/skill/03961960-e729-4768-ab0a-49886132f17a</p> <p>K3 5. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. Еквівалент в ESCO - teaching and training URI: http://data.europa.eu/esco/skill/caede8f1-6658-4d78-9eb4-2ad2c7ebf09b</p> <p>K3 6. Здатність до пошуку, оброблення та узагальнення інформації з різних джерел. Еквівалент в ESCO - conduct literature research URI: http://data.europa.eu/esco/skill/0d282d6e-8cb9-4339-8e7d-cfafed96b5ed</p> <p>K3 7. Здатність розробляти та управляти проектами. Еквівалент в ESCO - manage ICT project URI: http://data.europa.eu/esco/skill/3c76296d-4bbd-44ba-8eaa-95bf275f79b7</p> <p>K3 8. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. Еквівалент в ESCO - manage quality URI: http://data.europa.eu/esco/skill/35ebe444-9ece-4fbc-a55d-e99ea37267ae</p> <p>K3 9. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. Еквівалент в ESCO - promote the principles of democracy and rule of law URI: http://data.europa.eu/esco/skill/896a5e0c-7ac9-4e59-a9bf-17fdca6b1c37</p>

	<p>K3 10. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>Еквівалент в ESCO - apply knowledge of philosophy, ethics and religion URI: http://data.europa.eu/esco/skill/0b709c64-a57a-4976-86bd-34d2cf34fa4f</p> <p>K311. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших прояв недоброчесності</p> <p>Еквівалент в ESCO - demonstrate disciplinary expertise URI: http://data.europa.eu/esco/skill/4134622c-c3fb-4a41-beb6-6d58ba5107db</p>
<p>Спеціальні (фахові) компетентності</p>	<p>КС 1. Здатність аналізувати об'єкт проектування або функціонування та його предметну область.</p> <p>Еквівалент в ESCO - analyse ICT system URI: http://data.europa.eu/esco/skill/7adb8473-bcc6-4ff8-9850-76d945d40092</p> <p>КС 2. Здатність застосовувати стандарти в області інформаційних систем та технологій при розробці функціональних профілів, побудові та інтеграції систем, продуктів, сервісів і елементів інфраструктури організації.</p> <p>Еквівалент в ESCO - ensure adherence to organisational ICT standards URI: http://data.europa.eu/esco/skill/b8271c8a-cba6-4baa-80f5-6361af3f07e3</p> <p>КС 3. Здатність до проектування, розробки, налагодження та вдосконалення системного, комунікаційного та програмно-апаратного забезпечення інформаційних систем та технологій, Інтернету речей (IoT), комп'ютерно-інтегрованих систем та системної мережної структури, управління ними.</p> <p>Еквівалент в ESCO - designing ict systems or applications URI: http://data.europa.eu/esco/skill/b590d4e5-7c62-4b4a-abc2-c270b482e0ce</p> <p>КС 4. Здатність проектувати, розробляти та використовувати засоби реалізації інформаційних систем, технологій та інфокомунікацій (методичні, інформаційні, алгоритмічні, технічні, програмні та інші).</p> <p>Еквівалент в ESCO - develop solutions to information issues URI: http://data.europa.eu/esco/skill/4539aeca-b56f-4d03-ba86-8f675a7f2536</p> <p>КС 5. Здатність оцінювати та враховувати економічні, соціальні, технологічні та екологічні фактори на всіх етапах життєвого циклу інфокомунікаційних систем.</p> <p>Еквівалент в ESCO - analyse ICT technical proposals URI: http://data.europa.eu/esco/skill/c1df8590-4b5a-4598-84a1-431f639ba66c</p> <p>КС 6. Здатність використовувати сучасні інформаційні системи та технології (виробничі, підтримки прийняття рішень, інтелектуального аналізу даних та інші), методики й техніки кібербезпеки під час виконання функціональних завдань та обов'язків.</p> <p>Еквівалент в ESCO - apply digital security measures URI: http://data.europa.eu/esco/skill/f4346299-e22a-4686-8e61-2c9b0cd51c7d</p> <p>КС 7. Здатність застосовувати інформаційні технології у ході створення, впровадження та експлуатації системи менеджменту якості та оцінювати витрати на її розроблення та забезпечення.</p> <p>Еквівалент в ESCO - ICT quality policy URI: http://data.europa.eu/esco/skill/3be6b84a-fa78-42b9-a8df-150cdb40b9d7</p> <p>КС 8. Здатність управляти якістю продуктів і сервісів інформаційних систем та технологій протягом їх життєвого циклу.</p> <p>Еквівалент в ESCO - manage quality URI: http://data.europa.eu/esco/skill/35ebe444-9ece-4fbc-a55d-e99ea37267ae</p> <p>КС 9. Здатність розробляти бізнес-рішення та оцінювати нові технологічні пропозиції.</p> <p>Еквівалент в ESCO - develop business case URI: http://data.europa.eu/esco/skill/a4bbd0d9-a6be-4472-b05d-291e60cf6b4b</p>

<p>КС 10. Здатність вибору, проектування, розгортання, інтегрування, управління, адміністрування та супроводжування інформаційних систем, технологій та інфокомунікацій, сервісів та інфраструктури організації. Еквівалент в ESCO - ICT infrastructure URI: http://data.europa.eu/esco/skill/d0c6d77e-cb25-4770-bf77-2073fc5f7523</p> <p>КС 11. Здатність до аналізу, синтезу і оптимізації інформаційних систем та технологій з використанням математичних моделей і методів. Еквівалент в ESCO - mathematical modelling URI: http://data.europa.eu/esco/skill/0760bfac-9a03-427a-ad84-ccd33a2f2ae8</p> <p>КС 12. Здатність управляти та користуватися сучасними інформаційно-комунікаційними системами та технологіями (у тому числі такими, що базуються на використанні Інтернет). Еквівалент в ESCO - use ICT systems URI: http://data.europa.eu/esco/skill/31d35d3d-2bf2-49aa-9c20-92566ef80277</p> <p>КС13. Здатність проводити обчислювальні експерименти, порівнювати результати експериментальних даних і отриманих рішень. Еквівалент в ESCO - gather experimental data URI: http://data.europa.eu/esco/skill/89db623e-e1fc-4ec2-9a0f-7b72b4c35303</p> <p>КС 14. Здатність формувати нові конкурентоспроможні ідеї й реалізовувати їх у проектах (стартапах). Еквівалент в ESCO - thinking creatively and innovatively URI: http://data.europa.eu/esco/skill/e84d080a-ff6d-41a7-b7b9-133e97c7bf00</p> <p>КС 15. Здатність використовувати сучасні інформаційні технології для розроблення та інтеграції агентних, автономних й інтелектуальних систем управління процесами, об'єктами та середовищами в реальному часі (зокрема в аерокосмічних системах, системах управління критичними об'єктами тощо). Еквівалент в ESCO - principles of artificial intelligence URI: http://data.europa.eu/esco/skill/e465a154-93f7-4973-9ce1-31659fe16dd2</p> <p>КС 16. Здатність застосовувати методи та засоби штучного інтелекту, машинного навчання й інтелектуального аналізу даних для реалізації функцій автономного прийняття рішень і адаптації до змін середовища у складних системах та процесах (аерокосмічна галузь, енергетика, виробництво, критичні цивільні та військові об'єкти тощо). Еквівалент в ESCO - utilise machine learning URI: http://data.europa.eu/esco/skill/8369c2d6-c100-4cf6-bd83-9668d8678433</p>
---

7 – Програмні результати навчання

<p>ПР 1. Знати лінійну та векторну алгебру, диференціальне та інтегральне числення, теорію функцій багатьох змінних, теорію рядів, диференціальні рівняння для функції однієї та багатьох змінних, операційне числення, теорію ймовірностей та математичну статистику в обсязі, необхідному для розробки та використання інформаційних систем, технологій та інфокомунікацій, сервісів та інфраструктури організації. Еквівалент в ESCO - mathematics URI: http://data.europa.eu/esco/skill/4339176e-3acd-4f7f-a5d9-445bee3d23f2</p> <p>ПР 2. Застосовувати знання фундаментальних і природничих наук, системного аналізу та технологій моделювання, стандартних алгоритмів та дискретного аналізу при розв'язанні задач проектування і використання інформаційних систем та технологій. Еквівалент в ESCO - perform system analysis URI: http://data.europa.eu/esco/skill/3f86173d-e101-4fcd-934f-ff9de29c081c</p> <p>ПР 3. Використовувати базові знання інформатики й сучасних інформаційних систем та технологій, навички програмування, технології безпечної роботи в комп'ютерних мережах, методи створення баз даних та інтернет-ресурсів, технології розроблення алгоритмів і комп'ютерних програм мовами високого рівня із застосуванням об'єктно-орієнтованого програмування для розв'язання задач проектування і використання інформаційних систем та технологій. Еквівалент в ESCO - use object-oriented programming URI: http://data.europa.eu/esco/skill/5b9cde20-f1b9-4adc-bfb3-dbf70b14138d</p>

	<p>ПР 4. Проводити системний аналіз об'єктів проектування та обґрунтовувати вибір структури, алгоритмів та способів передачі інформації в інформаційних системах та технологіях. Еквівалент в ESCO - perform system analysis URI: http://data.europa.eu/esco/skill/3f86173d-e101-4fcd-934f-ff9de29c081c</p> <p>ПР 5. Аргументувати вибір програмних та технічних засобів для створення інформаційних систем та технологій на основі аналізу їх властивостей, призначення і технічних характеристик з урахуванням вимог до системи і експлуатаційних умов; мати навички налагодження та тестування програмних і технічних засобів інформаційних систем та технологій. Еквівалент в ESCO - analyse ICT system URI: http://data.europa.eu/esco/skill/7adb8473-bcc6-4ff8-9850-76d945d40092</p> <p>ПР 6. Демонструвати знання сучасного рівня технологій інформаційних систем, практичні навички програмування та використання прикладних і спеціалізованих комп'ютерних систем та середовищ з метою їх запровадження у професійній діяльності. Еквівалент в ESCO - ICT system programming URI: http://data.europa.eu/esco/skill/b105ec9b-0857-41d6-8d07-a83e58b73d90</p> <p>ПР 7. Обґрунтовувати вибір технічної структури та розробляти відповідне програмне забезпечення, що входить до складу інформаційних систем та технологій. Еквівалент в ESCO - define software architecture URI: http://data.europa.eu/esco/skill/335228d2-297d-4e0e-a6ee-bc6a8dc110d9</p> <p>ПР 8. Застосовувати правила оформлення проектних матеріалів інформаційних систем та технологій, знати склад та послідовність виконання проектних робіт з урахуванням вимог відповідних нормативно-правових документів для запровадження у професійній діяльності. Еквівалент в ESCO - ICT project management methodologies URI: http://data.europa.eu/esco/skill/bec4359e-cb92-468f-a997-8fb28e32fba9</p> <p>ПР 9. Здійснювати системний аналіз архітектури підприємства та його ІТ-інфраструктури, проводити розроблення та вдосконалення її елементної бази і структури. Еквівалент в ESCO - ICT infrastructure URI: http://data.europa.eu/esco/skill/d0c6d77e-cb25-4770-bf77-2073fc5f7523</p> <p>ПР10. Розуміти і враховувати соціальні, екологічні, етичні, економічні аспекти, вимоги охорони праці, виробничої санітарії, пожежної безпеки та існуючих державних і закордонних стандартів під час формування технічних завдань та рішень. Еквівалент в ESCO - ICT environmental policies URI: http://data.europa.eu/esco/skill/ee02393d-27dd-438a-8879-b8088ce45e79</p> <p>ПР 11. Демонструвати вміння розробляти техніко-економічне обґрунтування розроблення інформаційних систем та технологій та вміти оцінювати економічну ефективність їх впровадження. Еквівалент в ESCO - evaluate cost of software products URI: http://data.europa.eu/esco/skill/ab20726a-14dd-4536-9aa1-6166bc1a5832</p> <p>ПР 12. Виконувати розроблення програмних і апаратних засобів для створення розподілених мультиагентних та автономних інтелектуальних систем в аерокосмічній галузі й у розподіленому виробництві складної техніки. Еквівалент в ESCO - principles of artificial intelligence URI: http://data.europa.eu/esco/skill/e465a154-93f7-4973-9ce1-31659fe16dd2</p> <p>ПР 13. Використовувати методи та інструменти штучного інтелекту, машинного навчання й інтелектуального аналізу даних для підтримки прийняття рішень та управління розподіленими системами у сферах аерокосмічної техніки, енергетики, виробництва, а також у критично важливих цивільних і військових об'єктах. Еквівалент в ESCO - utilise machine learning URI: http://data.europa.eu/esco/skill/8369c2d6-c100-4cf6-bd83-9668d8678433</p>
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Кадрове забезпечення формується, в основному за рахунок науково-педагогічних працівників кафедри комп'ютерних наук та інформаційних технологій, науково-педагогічний склад якої складається з достатньої кількості докторів технічних наук, професорів, кандидатів технічних наук та доцентів. До викладання дисциплін залучаються також інші кафедри Національного аерокосмічного університету «ХАІ».

	Науково-педагогічні працівники, задіяні у викладанні професійно-орієнтованих дисциплін, мають наукові ступені та/або вчене звання та відповідають кадровим вимогам (Постанова кабінету міністрів України «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» від 30 грудня 2015р. №1187 (зі змінами))
Матеріально-технічне забезпечення	Відповідає технологічним вимогам щодо матеріально-технічного забезпечення освітньої діяльності у сфері вищої освіти згідно з діючим законодавством України (Постанова кабінету міністрів України «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» від 30 грудня 2015р. №1187 (зі змінами) і забезпечує проведення всіх видів навчальних занять та практик, передбачених навчальним планом. Навчання здійснюється у навчальних лабораторіях, комп'ютерних класах, аудиторіях Національного аерокосмічного університету «ХАІ».
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Відповідно до вимог Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти згідно з діючим законодавством України (Постанова кабінету міністрів України «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» від 30 грудня 2015 р. № 1187) (зі змінами) включає в себе бібліотечні ресурси, електронні навчальні ресурси, сайт Національного аерокосмічного університету «Харківський авіаційний інститут», сайт кафедри комп'ютерних наук та інформаційних технологій, на яких розміщена основна інформація щодо освітньої діяльності за ОПП, сайт бібліотеки та систему дистанційного навчання Mentor. Використання віртуального навчального середовища Національного аерокосмічного університету «Харківський авіаційний інститут» та авторських розробок науково-педагогічного складу кафедри комп'ютерних наук та інформаційних технологій.
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	На основі двосторонніх договорів між Національним аерокосмічним університетом «Харківський авіаційний інститут» і закладами вищої освіти України.
Міжнародна кредитна мобільність	На основі існуючих двосторонніх договорів і укладених угод між Національним аерокосмічним університетом «Харківський авіаційний інститут» і навчальними закладами країн-партнерів
Навчання іноземних здобувачів ВО	Навчання здійснюється державною мовою. У певних випадках може бути прийнято рішення про викладання однієї чи декількох дисциплін англійською та/або іншими іноземними мовами.

3 ПЕРЕЛІК КОМПОНЕНТ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ (КОП) ТА ЇХ ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ

3.1 Перелік компонент ОПП

Код КОП	Компоненти ОПП (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, атестація)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
Обов'язкові компоненти ОПП			
ОК1	Вища математика	5(1)	іспит
ОК2	Основи програмування	7(1)	іспит
ОК3	Моделі та методи дискретної математики	6,5(1)	іспит
ОК4	Вступ до спеціальності	3(1)	залік
ОК5	Іноземна мова	3(1)	залік
ОК6	Українська мова за професійним спрямуванням	2(1)	залік
ОК7	Основи права	2(1)	залік
ОК8	Вища математика	5(2)	іспит
ОК9	Фізика	5(2)	залік
ОК10	Створення візуальних інтерфейсів	7,5(2)	іспит
ОК11	Структуризація даних та інформації в управлінні	5(2)	іспит
ОК12	Іноземна мова	3(2)	диф. залік
ОК13	Філософія	3(2)	залік
ОК14	Навчальна практика	3(2)	залік
ОК15	Вища математика	5(3)	іспит
ОК16	Сучасні технології програмування	7(3)	іспит
ОК17	Інтелектуальні хмарні сервіси та агентні платформи	6,5(3)	іспит
ОК18	Архітектура та проектування агентних і автономних систем	4(4)	залік
ОК19	Тестування та верифікація інформаційних систем	6(4)	іспит
ОК20	Дата-аналіз в інформаційних системах	6,5(4)	іспит
ОК21	Інтелектуальні хмарні сервіси та агентні платформи (КР)	2(4)	диф. залік
ОК22	Ознайомча практика	3(4)	залік
ОК23	Операційні системи	6,5(5)	іспит
ОК24	Методи дослідження та оптимізації бізнес-рішень	5(5)	іспит
ОК25	Системний аналіз та інтеграція інформаційних систем	5(5)	іспит
ОК26	Дата-аналіз в інформаційних системах (КР)	2(5)	диф. залік
ОК27	Розробка веб-застосовань та сервісів в інформаційних системах	4,5(6)	залік
ОК28	Мультиагентне імітаційне моделювання систем	4,5(6)	іспит
ОК29	Бази даних та знань в інформаційних системах	5(6)	іспит
ОК30	Управління створенням програмних продуктів	4,5(6)	іспит
ОК31	Виробнича практика	3(6)	залік
ОК32	Комп'ютерні мережі в інформаційних системах	4,5(7)	іспит
ОК33	Штучний інтелект, машинне навчання та автономні агенти	4,5(7)	іспит
ОК34	Проектування інформаційних систем	4,5(7)	іспит
ОК35	Бази даних та знань в інформаційних системах (КР)	2(7)	диф. залік
ОК36	Економіка ІТ-проектів	3(7)	залік
ОК37	Технології захисту інформації	5,5(8)	іспит
ОК38	Інтелектуальні автономні робототехнічні платформи та Інтернет речей	5(8)	іспит
ОК39	Проектування інформаційних систем (КР)	2(8)	диф. залік
ОК40	Кваліфікаційна робота	9(8)	атестація

Код КОП	Компоненти ОПП (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, атестація)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
Загальний обсяг обов'язкових компонентів:		180	
Вибіркові компоненти ОПП			
Вибірковий блок дисциплін Minor *			
ВК1	Minor. Дисципліна 1	5(5)	іспит
ВК2	Minor. Дисципліна 2	5(6)	іспит
ВК3	Minor. Дисципліна 3	5(7)	іспит
ВК4	Minor. Дисципліна 4	5(8)	іспит
Окремі вибіркові дисципліни			
ВК5	Математично-технічний блок на вибір**	5(4)	іспит
ВК6	Військово-патріотична підготовка***	3(4)	диф. залік
ВК7	Дисципліна індивідуального вибору 1**	5(6)	іспит
ВК8	Дисципліна індивідуального вибору 2**	5(7)	іспит
ВК9	Дисципліна індивідуального вибору 3**	5(8)	іспит
ВК10	Дисципліна індивідуального вибору (за фахом) 1****	5(3)	іспит
ВК11	Дисципліна індивідуального вибору (за фахом) 2****	5(3)	іспит
ВК12	Дисципліна індивідуального вибору (за фахом) 3****	2(4)	залік
ВК13	Дисципліна індивідуального вибору (за фахом) 4****	5(5)	іспит
Загальний обсяг вибірових компонентів:		60	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		240	

*Загальноуніверситетський блок, в якому блоки дисциплін для вибору пропонують кафедри Університету, що направлені на опанування і поглиблення певних компетентностей та результатів навчання, які можуть передбачати здобуття часткової професійної кваліфікації. До складу кожного блоку Minor входять чотири послідовних освітніх компоненти обсягом п'ять кредитів кожна. Здобувач може обрати будь-який блок дисциплін Minor. Блоки дисциплін Minor можуть оновлюватися за рішенням галузевої НМК.

** Здобувач обирає одну дисципліну із запропонованих у переліках освітніх компонент ВК5 та ВК7-ВК9, які пропонують кафедри Університету відповідно до напрямів своєї діяльності у рамках науково-методичних комісій Університету, що направлені на опанування і поглиблення певних компетентностей та результатів навчання. Переліки складових освітніх компонент ВК5 та ВК7-ВК9 можуть збільшуватися і оновлюватися за рішенням галузевої НМК.

*** ВПП – елемент підготовки громадян до військової служби, як першої складової військового обов'язку громадян, визначеного статтею 1 Закону України «Про військовий обов'язок і військову службу».

Дисципліна «База загальновійськова підготовка (теоретична підготовка)» блоку ВПП – обов'язкова компонента, для здобувачів чоловічої статі (жіночої статі – добровільно), які навчаються за денною або дуальною формою здобуття освіти. Здобувачів, які звільнені від проходження ВПП (визнані за станом здоров'я непридатними до військової служби; до набуття громадянства України пройшли військову службу в інших державах; проходили військову службу; мають сертифікат про проходження базової підготовки та здобуття військово-облікової спеціальності; здобувають освіту за іншими (крім денної та дуальної) формами здобуття освіти, включаючи поєднані; іноземні громадяни) обирають одну 3-х кредитну дисципліну із запропонованих у переліку освітніх компонент блоку ВПП.

****Здобувач обирає одну дисципліну із запропонованих у переліках освітніх компонент ВК10-ВК13, які пропонують кафедри Університету відповідно до напрямів своєї діяльності у рамках науково-методичних комісій Університету, які забезпечують опанування і поглиблення компетентностей та результатів навчання, що направлені на здобуття фахових навичок відповідно до вимог стандарту спеціальності. Переліки складових освітніх компонент ВК10-ВК13 можуть збільшуватися і оновлюватися за рішенням галузевої НМК.

Здобувач, який зарахований на основі повної загальної середньої освіти, виконує освітньо-професійну програму в обсязі 240 кредитів ЄКТС.

Здобувач, який зарахований на основі освітнього ступеня молодшого бакалавра (освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст») – 240 кредитів ЄКТС. ХАІ визнає та перезараховує не більше ніж 120 кредитів ЄКТС, отриманих в межах попередньої освітньої програми підготовки молодшого бакалавра (молодшого спеціаліста) і не більше 60 кредитів ЄКТС, отриманих за попередньою освітньою програмою фахової передвищої освіти.

Згідно з принципами компетентнісного підходу до здобуття вищої освіти перезарахування результатів раніше складених претендентом дисциплін відповідно до індивідуального навчального плану здійснюється за заявою претендента на підставі Положення «Про перезарахування навчальних дисциплін і визначення академічної різниці в Національному аерокосмічному університеті «Харківський авіаційний інститут»» (<https://khai.edu.ua/university/normativna-baza/polozheniya/polozhennya-yaki-regulyuyut-poryadok-zdiysnennya-osvitnogo-procesu/polozhennya-pro-poryadok-perezarahuvannya/>) шляхом порівняння: відповідності змісту дисципліни освітньо-професійної програми (ОПП); запланованих результатів навчання з відповідної дисципліни; загального обсягу у годинах і

кредитах ЄКТС; форм підсумкового контролю тощо.

3.2. Розподіл освітніх компонент освітньої програми (КОП) за курсами та семестрами

Під час формування переліку дисциплін, практик та атестації враховано вимоги Національної рамки кваліфікацій України, стандарту вищої освіти за спеціальністю 126 «Інформаційні системи та технології» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, положення «Про організацію освітнього процесу у ХАІ» (<https://khai.edu.ua/university/normativna-baza/polozheniya1/polozhennya-vaki-regulyuyut-poryadok-zdijsnennya-osvitnogo-procesu/polozhennya-pro-organizaciyu-osvitnogo-procusu/>) та відповідних нормативних документів.

Практики та/або стажування (за всіма видами) входять до складу обов'язкових навчальних дисциплін. Кількість форм контролю на навчальний рік не перевищує шістнадцять. Аудиторне навантаження становить від 1/3 до 2/3 загального обсягу навантаження.

Розподіл освітніх компонент освітньої програми (КОП) за курсами та семестрами надано у додатку А.

3.3 Структурно-логічна схема освітньої програми

Структурно-логічна схема (додаток Б) освітньої програми відображає послідовність вивчення її компонент, як обов'язкових, так і вибіркових. Здобувачем вищої освіти обирається індивідуальна траєкторія навчання, яка реалізується через обирання вибіркових компонент згідно Положення «Про забезпечення права студентів на вибір навчальних дисциплін».

4 ФОРМА АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Атестація випускників за освітньо-професійною програмою «Агентні автономні інтелектуальні системи і технології» зі спеціальності F6 «Інформаційні системи і технології» проводиться у формі захисту кваліфікаційної роботи (дипломного проектування) бакалавра та завершується видачою документу встановленого зразка про присудження ступеня бакалавра із присвоєнням кваліфікації: бакалавр з інформаційних систем і технологій.

Атестація здійснюється відкрито і публічно.

5 МАТРИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ОBOB'ЯЗКОВИМ КОМПОНЕНТАМ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

Програмні компетентності	Компоненти освітньої програми																																																			
	OK1	OK2	OK3	OK4	OK5	OK6	OK7	OK8	OK9	OK10	OK11	OK12	OK13	OK14	OK15	OK16	OK17	OK18	OK19	OK20	OK21	OK22	OK23	OK24	OK25	OK26	OK27	OK28	OK29	OK30	OK31	OK32	OK33	OK34	OK35	OK36	OK37	OK38	OK39	OK40												
K31	+	+	+	+				+	+	+	+		+		+	+	+	+		+	+		+	+	+	+	+	+					+	+	+				+	+	+	+										
K32	+				+		+	+						+	+				+	+	+	+																														
K33		+		+		+	+		+	+				+		+	+								+			+	+																							
K34	+	+	+	+	+			+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+							
K35	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+							
K36					+	+				+	+	+	+	+			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+							
K37					+	+	+											+																									+	+	+	+						
K38						+						+								+								+																+	+	+	+					
K39				+			+					+	+	+										+																						+	+					
K310				+		+						+	+	+									+																							+	+					
K311				+	+	+	+			+		+	+	+				+	+	+	+	+	+				+	+	+		+	+	+								+	+			+	+	+					
KC1	+		+	+		+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+					
KC2					+	+				+		+				+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+				
KC3		+		+							+					+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+				
KC4					+					+	+	+		+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			
KC5				+		+	+							+											+																					+	+	+	+			
KC6					+							+					+				+	+																								+	+	+	+			
KC7										+																+																					+	+	+	+		
KC8																			+																											+	+	+	+			
KC9			+			+	+					+														+																				+	+	+	+			
KC10							+			+							+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			
KC11	+		+	+				+					+		+			+								+																				+	+	+	+			
KC12																	+				+	+							+																		+	+	+	+		
KC13														+										+																								+	+	+	+	
KC14				+	+	+	+			+		+	+				+	+							+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		
KC15										+						+	+	+	+						+				+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
KC16					+																+																												+	+	+	+

6 МАТРИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ОБОВ'ЯЗКОВИМ КОМПОНЕНТАМ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

Програмні компетентності	Компоненти освітньої програми																																												
	ОК1	ОК2	ОК3	ОК4	ОК5	ОК6	ОК7	ОК8	ОК9	ОК10	ОК11	ОК12	ОК13	ОК14	ОК15	ОК16	ОК17	ОК18	ОК19	ОК20	ОК21	ОК22	ОК23	ОК24	ОК25	ОК26	ОК27	ОК28	ОК29	ОК30	ОК31	ОК32	ОК33	ОК34	ОК35	ОК36	ОК37	ОК38	ОК39	ОК40					
ПР1	+		+					+				+		+	+								+																			+			
ПР2			+	+	+	+			+			+	+	+				+					+		+	+			+			+				+				+	+	+	+		
ПР3		+			+	+				+	+	+		+		+	+	+	+	+	+	+	+	+			+	+		+		+	+	+	+	+		+		+	+	+	+		
ПР4			+	+		+					+		+			+		+	+	+	+	+				+	+		+		+						+		+		+	+	+		
ПР5		+				+				+		+				+	+	+	+	+	+	+					+	+		+			+	+	+	+			+	+	+	+	+		
ПР6					+							+				+	+		+	+	+	+		+			+	+			+	+	+	+				+		+	+	+	+		
ПР7						+					+	+				+		+						+		+	+		+				+	+	+	+		+		+	+	+	+		
ПР8					+	+	+			+		+					+		+		+					+	+		+			+	+	+	+		+		+		+	+	+		
ПР9											+								+							+	+		+			+	+	+	+	+			+		+	+	+	+	
ПР10				+			+					+		+									+				+			+			+	+	+	+			+		+	+	+	+	
ПР11											+														+		+					+	+	+	+		+			+	+	+	+	+	
ПР12					+				+							+	+		+			+		+		+	+		+	+	+	+	+	+	+		+		+	+	+	+	+	+	
ПР13																														+					+		+		+		+		+	+	+

Додаток А
Розподіл освітніх компонент освітньої програми (КОП) за курсами та семестрами

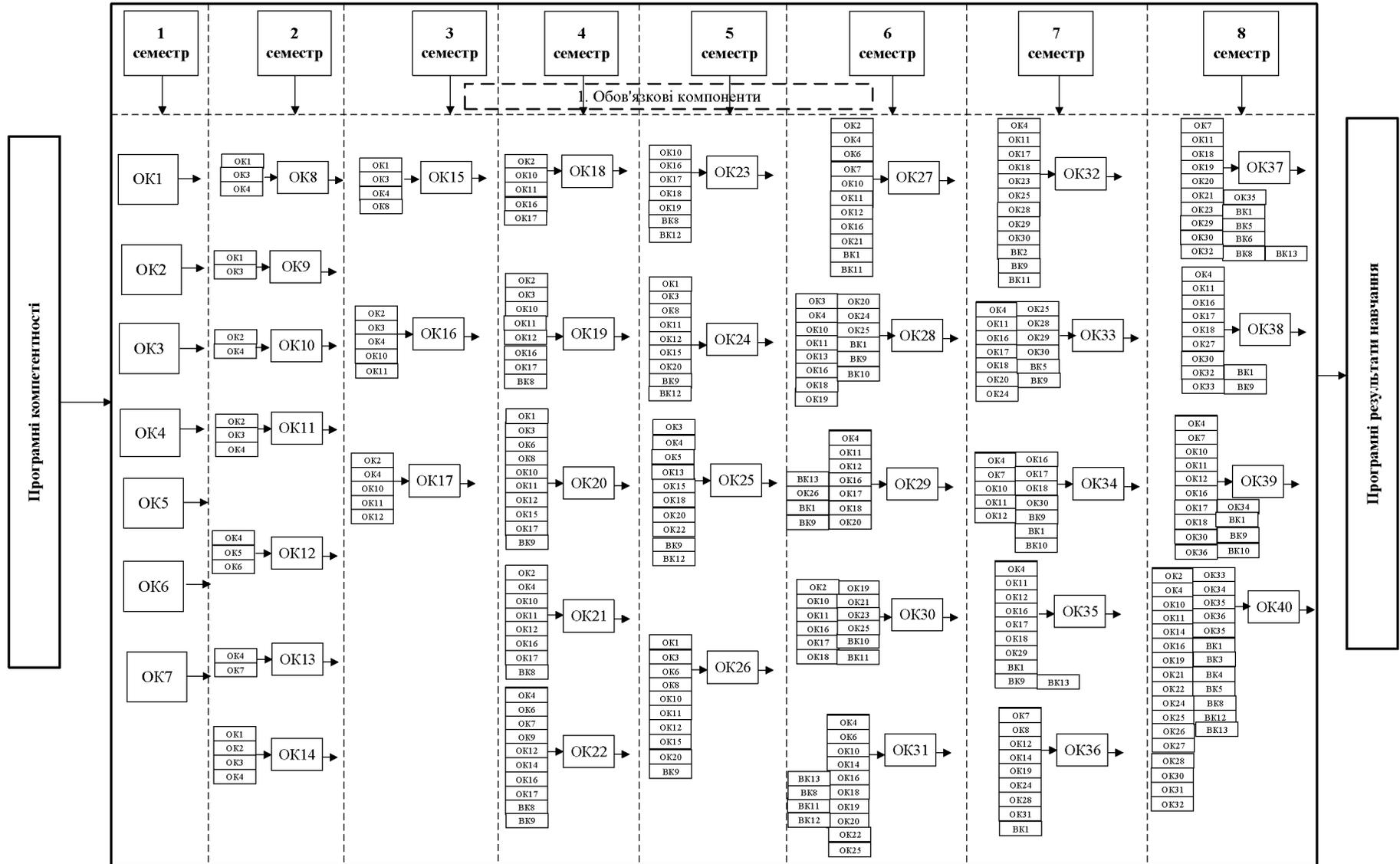
1 курс				2 курс				3 курс				4 курс			
1 семестр		2 семестр		3 семестр		4 семестр		5 семестр		6 семестр		7 семестр		8 семестр	
КОП	кількість кредитів														
OK1	5	OK8	5	OK15	5	OK18	4	OK23	6,5	OK27	4,5	OK32	4,5	OK37	5,5
OK2	7	OK9	5	OK16	7	OK19	6	OK24	5	OK28	4,5	OK33	4,5	OK38	5
OK3	6,5	OK10	7,5	OK17	6,5	OK20	6,5	OK25	5	OK29	5	OK34	4,5	OK39	2
OK4	3	OK11	5			OK21	2	OK26	2	OK30	4,5	OK35	2	OK40	9
OK5	3	OK12	3			OK22	3			OK31	3	OK36	3		
OK6	2	OK13	3												
OK7	2	OK14	3												
				BK10	5	BK5	5	BK1	5	BK2	5	BK3	5	BK4	5
				BK11	5	BK12	2	BK13	5	BK7	5	BK8	5	BK9	5
						BK6	3								
28,5		31,5		28,5		31,5		28,5		31,5		28,5		31,5	
60				60				60				60			

Всі компоненти (обов'язкові та вибіркові), їх зміст, формування компетентностей (загальних, спеціальних (фахових)) та визначення результатів навчання представлено у силабусах навчальних дисциплін на сайті в розділі «Короткий опис, структура і освітні компоненти освітніх програм і компонентів» (окремо за кожним курсом навчання) освітньо-професійної програми «Агентні автономні інтелектуальні системи і технології» спеціальності F6 «Інформаційні системи і технології»

<https://khai.edu/osvitni-programi-i-komponenti-dlya-bakalavriiv-2025>

Додаток Б

СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНА СХЕМА ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

Продовження додатку Б

